

KARADENİZ EREĞLİ A-2 TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARET RAPORU

Rapor No:
2023/08

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 02.03.2023 tarihli ve 2023/231 sayılı kararıyla oy birliğiyle ile kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	iv
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER	2
2.1. KURUM HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	2
2.2. KURUM PERSONELİ.....	3
2.3. ÖZGÜRLÜĞÜNDEN MAHRUM BIRAKILAN KİŞİLER.....	4
3. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	4
3.1. FİZİKSEL KOŞULLAR.....	4
3.2. YÖNETİM VE PERSONELİN TUTUMU.....	7
3.3. DIŞ DÜNYA İLE İLETİŞİM.....	7
3.4. SOSYAL, KÜLTÜREL, MESLEKİ, EĞİTSEL VE SPORTİF ETKİNLİKLER8	
3.5. SAĞLIK VE BESLENME	8
3.5.1. Revir ve Psiko-Sosyal Servis.....	8
3.5.2. Beslenme	9
4. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER	9
4.1. DEĞERLENDİRME	9
4.2. TAVSİYELER	10
4.2.1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	10
4.2.2. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler	10

TABLO DİZİNİ

Tablo 1: Personel Unvan ve Sayıları	3
Tablo 2: Personelin Eğitim Durumu.....	3
Tablo 3: Koşullara Ait Bilgiler	4

KISALTMALAR

CPT	: Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi
m.	: Madde
m²	: Metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
para.	: Paragraf
SEGBİS	: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

1. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 6701 sayılı Kanunla, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.
2. Türkiye, 14.09.2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT’ın 1’inci maddesine göre Protokolün amacı: “bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”
3. 6701 sayılı Kanun’un 9/1-ı bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanununun 2/1-k bendine göre UÖM “İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi” ifade etmektedir.
4. 6701 sayılı Kanun’un 9/1-j bendinde, kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TIHEK’in görev ve yetki alanına girmektedir.
5. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 8’inci maddesi uyarınca: “Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”

6. Anılan görevin icrası kapsamında 30.09.2022 tarihinde Karadeniz Ereğli A-2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna¹ habersiz bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ... ile bir doktor ve bir psikolog yer almıştır.
7. Ziyaret kapsamında ilk olarak Kurum İdaresi ile ön görüşme yapılmış, TİHEK, ulusal önleme mekanizması, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgi verilmiş, İdareden Kurum ile ilgili genel bilgiler alınmıştır. Görüşmenin ardından Heyet tarafından, sırasıyla tüm koğuşlar ziyaret edilmiş ve mahpuslarla² görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ardından ortak alanlar yerinde incelenmiştir. Ziyaret bitirilmeden İdare ile son görüşme gerçekleştirilmiş, görüşme kapsamında; ilk gözlem ve tespitler ile mahpusların talep ve şikâyetleri iletilmiş, ziyaret sonrasında bir raporun hazırlanacağı, raporun İdare ve diğer ilgili makamlar ile paylaşılacağı ve tavsiyelerin Kurumumuz tarafından takip edileceği belirtilerek ziyaret sonlandırılmıştır.
8. Bu rapor; 18.01.2022 tarih ve 2022/43 sayılı Kurul kararı ve Başkanlık makamının 27.09.2022 tarihli ve 14103 sayılı oluruna istinaden 30.09.2022 tarihinde, Karadeniz Ereğli A-2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen habersiz ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. KURUM HAKKINDA GENEL BİLGİLER

9. Kurum, Zonguldak/Ereğli merkezde yer almakta olup Adliye Sarayına 3,2 kilometre mesafededir.
10. Kurum binası 1967 yılında hizmete açılmıştır. Türkiye’de bulunan tek A-2 tipi kapalı ceza infaz kurumudur.
11. Kurum iki katlı bir binadan ve bahçeden oluşmaktadır. Kurum binası bahçe hariç yaklaşık yedi yüz m²’dir. Kurumun bahçe girişinde Jandarma Kontrol noktası bulunmakta, Kuruma gelenlerin üst araması burada yapılmaktadır.

---

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hüküm özlüleri ifade etmektedir.

12. Kurumun giriş katında beş adet koğuş ve koğuşlara ait avlular, başmemur odası, bir çay ocağı ve kapalı görüş alanı yer almakta, üst katında ise bir kütüphane ve arşiv odası bulunmaktadır. Kurumda bulunan beş koğuşun bir tanesi faal olarak kullanılmamakta, bir tanesi ise hem mahkum kabul odası hem de bir suçtan dolayı kurumda bulunan mahpusların koğuşu olarak kullanılmaktadır. Kapalı görüş alanında dokuz adet kabin, koridorda ise bir adet ankesörlü telefon bulunmaktadır.
13. Kurumda; kantin, açık görüş odası, revir, müşahede odası, psiko-sosyal servis odası, açık ve /veya kapalı spor salonu, SEGBİS odası, e-görüş kabini, çamaşırhane, berberhane, yumuşak oda ve hücre bulunmamaktadır.
14. Kurumda güvenlik kamerası bulunmamaktadır.

2.2. KURUM PERSONELİ

15. Kurumda toplam on üç personel görev yapmaktadır. Müdür, ikinci müdür ve başmemur kadrosu ile çalışan personel bulunmamakta olup bir infaz ve koruma memuru, tedviren görevlendirme³ ile başmemur olarak çalışmaktadır. Kurumdaki personelin görev dağılımına ilişkin tablo aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Personel Unvan ve Sayıları

Unvan	Sayı
İnfaz ve Koruma Memuru	12
Sivil Memur	1
Toplam	13

16. Personelin eğitim durumuna ilişkin tablo şu şekildedir:

Tablo 2: Personelin Eğitim Durumu

Unvan	Lisans	Ön Lisans	Lise	Toplam
İnfaz ve Koruma Memuru	8	2	2	12
Sivil Memur	-	1	-	1

³ Asılda aranan koşullara sahip vekil kamu görevlisi bulunmadığı hallerde başvurulan bir görevlendirme usulüdür.

Toplam	8	3	2	13
---------------	----------	----------	----------	-----------

17. Kurumda görev yapan personelin Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen ambar, saymanlık, firar ve firarı önleme, ilk yardım, personel destek gibi meslek içi eğitimlere katıldığı bilgisi verilmiştir. İdare, insan hakları eğitimi ile işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitimleri göreve başlama esnasında ve diğer eğitimlerle birlikte aldıklarını ifade etmiştir.

18. Personel dörtlü vardiya sistemi⁴ ile görevlerini ifa etmektedir.

2.3. ÖZGÜRLÜĞÜNDEN MAHRUM BIRAKILAN KİŞİLER

19. Ziyaret tarihinde, Kurumda yirmi üç hükümlü ve sekiz tutuklu olmak üzere toplam otuz bir mahpus bulunmaktadır. Bir yıldan fazla ceza alan mahpuslar Kurumda tutulmamaktadır.

20. Ziyaret tarihinde Kurumda engelli mahpus bulunmamakta; kadın, çocuk ve yabancı mahpus ise Kuruma kabul edilmemektedir.

3. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

3.1. FİZİKSEL KOŞULLAR

21. Kurum kırk dört (+ bir) yatak kapasitesine sahiptir.

22. Kurumda bulunan beş koğuştan ikisi; altmış beş m² avlu ve altmış beş m² koğuş içi olmak üzere yüz otuz m²'dir. Bu koğuşların her biri on dört yatak kapasitesine sahiptir. Diğer iki koğuş ise; otuz m² avlu ve otuz m² koğuş içi olmak üzere altmış m²'dir. Bu koğuşların her biri ise sekiz yatak kapasitesine sahiptir. Mahpusların kullanımına kapalı olan bir koğuş ise on beş m² avlu ve on beş m² koğuş içi olmak üzere otuz m²'dir.

Tablo 3: Koğuşlara Ait Bilgiler

Koğuş	Koğuş içi (m²)	Avlu (m²)	Yatak Sayısı	Mevcut
1. Koğuş	30	30	8	4
2. Koğuş	15	15	-	-
3. Koğuş	65	65	14	10

⁴ Dörtlü vardiya; 08.00-20.00 arası çalışan personelin 24 saat dinlendiği; 20.00-08.00 arası gece çalışan personelin ise 48 saat dinlendiği çalışma sistemini ifade eder.

4. Koğuş	65	65	14	10
5. Koğuş	30	30	8	7
Toplam	205	205	44	31

23. Kapasitesi kırk dört olan ve ziyaret tarihinde otuz bir mahpus bulunan Kurumda kalabalıklaşma sorunu yaşanmamaktadır. Ayrıca koğuşlarda mahpusların kullanımına uygun yeterli sayıda dolap olduğu da görülmüştür.
24. Her koğuşta banyo, tuvalet ve mutfak bulunmaktadır. Mutfaklarda bir adet buzdolabı ile mutfak dolaplarının olduğu, hem mutfak dolaplarında hem de buzdolabında yemek pişirmek için gerekli malzemelerin bulunduğu görülmüştür.
25. Kurumun bazı koğuşlarında, pencere camlarının ve fayansların kırık olduğu, duvarların boyasının rutubetten dolayı döküldüğü görülmüştür. İdare duvarların durumuyla ilgili olarak; Kurumun dere yatağı üzerine inşa edilmiş olmasından dolayı sürekli rutubet olduğunu ve duvarların bu yüzden döküldüğünü, her sene boyansa da en fazla üç ay dayandığını ve buna bir çözüm bulamadıklarını ifade etmiştir.
26. Mahpusların Kuruma geldiklerinde sağlık kontrolü amacıyla tahlilleri yapıldıktan sonra mahpus kabul odası olarak kullanılan koğuşa (Tablo 3'teki birinci koğuş) alınarak sonuçları çıkana kadar burada bekletildikleri ifade edilmiştir. Söz konusu koğuşta yapılan incelemede bir suç tipinden tutulan üç mahpusun bulunduğu görülmüş, bu mahpuslar tarafından Kuruma yeni gelenlerin bu koğuşta bekletilmesinin sağlıklarını tehdit ettiği ifade edilmiştir. İdare ile yapılan görüşmede; Kurumda kullanılabilir dört koğuşun olduğu, diğer koğuşların farklı suç tiplerinden mahpuslara ayrıldığı, bu koğuşlarda yer olsa bile birinci koğuşta bir suç tipinden dolayı tutulanların diğer mahpusların arasına konulmasının problem yaratabileceği, bu sebeple söz konusu koğuşun aynı zamanda mahpus kabul odası olarak işlev görmesinin uygun görüldüğü ifade edilmiştir.
27. Kurumdaki en küçük koğuş ise (Tablo 3'teki ikinci koğuş) personelin ihtiyaçları için kullanılmaktadır. Bu odada mutfak, buzdolabı, kıyafet dolabı, masa ve birkaç sandalye ile tuvalet mevcuttur.
28. Kurum binasının üst katında ise derslik olarak da kullanılabilir şekilde düzenlenmiş bir kütüphane bulunmaktadır. Kütüphanede; on iki masa ve kullanılabilir vaziyette on iki bilgisayar ve duvarda da eğitim faaliyetleri için kullanılabilir bir yazı tahtası olduğu

ve bir duvarın boydan boya kitaplık olduğu görülmüştür. Fakat kütüphanenin eğitim yeri olmaktan ziyade bir depo alanı olarak kullanıldığı, içerisinde birçok kolinin bulunduğu görülmüştür. İdare fiziki yetersizlikler sebebiyle bu alanı depo şeklinde kullanmak zorunda kaldıklarını ifade etmiştir.

29. Aydınlatma konusuyla ilgili bir sorun tespit edilmemiş, mahpuslardan bu yönde herhangi bir şikâyet alınmamıştır.
30. Kurumun ısınması soba ile sağlanmakta olup her koşulda bir soba bulunmaktadır. Kurumun ortak alanları ile başmemurluk odasına ise soba kurulamadığı, bu alanlarda ısıtıcı kullanıldığı ifade edilmiştir.
31. Koşullarda ise bina yalıtımının iyi olmaması sebebiyle sobanın ısısının muhafaza edilemediği mahpuslar tarafından ifade edilmiştir.
32. İdareden alınan bilgiye göre Kurumda havalandırma alanları sabah sayımında açılmakta ve hava kararmadan bir saat önce kapatılmaktadır. Görüşme yapılan mahpuslar, havalandırma alanlarının saat 07.30'da açıldığını ve akşam saat 20.00'de kapandığını ifade etmiştir. Her koşulun kendine ait bir avlusu olduğu ve odalarda kalabalıklaşma sorunu da yaşanmadığı için havalandırma ile ilgili bir sorun görülmemiştir.
33. Mahpuslar 7/24 suya erişim sağlayabilmektedir. İdare tarafından, Kurumda güneş enerjisi sisteminin bulunduğu, 7/24 sıcak suya erişim imkânı olduğu belirtilmiştir. Mahpuslardan da konu hakkında herhangi bir şikâyet alınmamıştır.
34. Mahpuslar içme suyu ihtiyaçlarını dış kantinden sağlamaktadır. İdare, musluk suyunun da içilebilir olduğunu, belediye tarafından kontrolünün yapıldığını ifade etmiş, mahpuslar da içme suyuna erişim noktasında zorluk yaşadıklarına ilişkin bir şikâyette bulunmamışlardır.
35. Koşulların temizliği mahpuslar tarafından dış kantinden temin edilen temizlik ürünleri ile gerçekleştirilmektedir.
36. Kurumda periyodik olarak ilaçlama yapıldığı, temizlik malzemelerinin kurumca temin edildiği ifade edilmiştir. Konuyla ilgili mahpuslardan herhangi bir şikâyet alınmamıştır. Ziyaret esnasında da koğuş içindeki yatakhane bölümü ile mutfak, banyo ve tuvaletin temiz ve kullanıma elverişli olduğu görülmüştür.
37. Kurumda iki adet çamaşır makinesi ile iki adet kurutma makinesi bulunmaktadır. İdare haftada bir kez çarşaf ve kıyafetlerin bu makinelerde yıkandığını ve kurutulduğunu ifade etmiştir. Buna rağmen bazı mahpuslar çamaşırlarını elde yıkadıkları yönünde şikâyette

bulunmuştur. Konu hakkında idare; her koğuşa çamaşırların yıkanması için bir gün tahsis edildiğini, kendi günü dışında çamaşır yıkamak isteyen olursa kabul edilmediğini bu sebeple bazen ellerinde yıkayabildiklerini ifade etmiştir.

38. Mahpusların saç-sakal tıraşı için her koğuştaki bir adet tıraş makinesinin olduğu öğrenilmiştir.

3.2. YÖNETİM VE PERSONELİN TUTUMU

39. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, infaz ve koruma memurlarının kendilerine yönelik davranışlarından memnun olduklarını, herhangi bir kötü muameleyle karşılaşmadıklarını, infaz ve koruma memurlarının sorunlarını çözmekte kendilerine yardımcı olduklarını ifade etmiştir.
40. Kurumda son bir yıl içinde bir kez ilgili mercilere yansıyan bir adli vaka gerçekleştiği, yine son bir yıl içinde iki uyarma ve üç hücre cezası verildiği Kurum tarafından gönderilen bilgi ve belgelerde ifade edilmiştir.
41. Kurumda hücre odası bulunmaması sebebiyle, bir mahpusa hücre cezası verilmesi söz konusu olduğunda, Adalet Bakanlığında talepte bulunulduğu ve mahpusun hücre cezasını çekebileceği başka bir ceza infaz kurumuna naklinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.
42. Mahpuslar, dilekçelerinin muhataplara gönderilmesinde bir sorunla karşılaşmadıklarını ve dilekçelerinin çıkış numarasının kendilerine verildiğini, ayrıca Kuruma yönelik şikâyetlerine de genel olarak cevap aldıklarını ifade etmişlerdir. İdare, dilekçelerin sayım esnasında toplanılarak yönetime iletilindiğini, sonrasında ilgili mercilere aktarıldığını, dilekçe konularının ağırlıklı olarak infaz birimi ile görüşme, kantin ihtiyaçları ya da özel sorunlarla ilgili olduğunu ifade etmiştir.

3.3. DIŞ DÜNYA İLE İLETİŞİM

43. Mahpuslar haftada bir gün on dakika olmak üzere telefonla görüşme yapabildiklerini belirtmiş olup telefonla görüşmeye ilişkin herhangi bir şikâyette bulunmamışlardır.
44. Kurumda açık görüş odası bulunmamaktadır. İdare açık görüşlerin ayda bir saat olacak şekilde koğuş girişlerinde yer alan koridorda yapıldığı bilgisini vermiştir.
45. Kurumda dokuz adet kapalı görüş kabini olduğu, bunların sekiz tanesinin kullanılabilir vaziyette olduğu ve kabinlerde mahpuslar ile ziyaretçiler arasındaki teması engellemek

için cam bölmelerin bulunduğu görülmüştür. Kapalı görüşler haftada bir saat olacak şekilde yapılmaktadır.

46. Kurumda avukat görüşme odası bulunmadığı için avukat görüşmelerinin kapalı görüş odasında yapıldığı bilgisi verilmiştir.
47. Kurumda her koğuştta bir adet televizyon bulunmaktadır. Birinci koğuştta bulunan mahpuslar hava şartları sebebiyle televizyon bağlantısının zaman zaman koptuğundan şikâyet etmiş olsa da diğer koğuştlarda kalanların bu yönde bir şikâyeti olmamıştır. İdare de uydu anten sisteminin kullanıldığını ve televizyonlarda tüm ulusal kanalların bulunduğunu ifade etmiştir. Ayrıca ziyaret sonrasında İdare ile yapılan görüşmede; yeni bir uydu anten sistemine geçildiği ve televizyon bağlantısı ile ilgili yaşanan sıkıntının giderildiği bilgisi edinilmiştir.
48. Kuruma haftada iki kez gazete geldiği mahpuslar tarafından ifade edilmiş, koğuştlardaki masalarda da çeşitli gazetelerin olduğu görülmüştür.

3.4. SOSYAL, KÜLTÜREL, MESLEKİ, EĞİTSEL VE SPORTİF ETKİNLİKLER

49. Ziyaret tarihinde, aktif olarak eğitim-öğretime devam eden mahpus bulunmamaktadır. İdare pandemi sebebiyle eğitimlere ara verildiğini ifade etmiştir.
50. Kurumda işyurdu bulunmamaktadır.
51. Her koğuştun avlusunda voleybol filesi ile topunun olduğu görülmüştür. Ayrıca mahpusların talebi halinde masa tenisi de oynayabildikleri ifade edilmiştir.
52. Kurum kütüphanesinde yaklaşık bin iki yüz kitap olduğu, mahpusların istediği kitabı kütüphaneden seçebildiği, alınabilecek kitap sayısının haftalık üç tane ile sınırlandırıldığı, son bir yıl içinde yaklaşık yüz mahpusun kütüphaneden faydalandığı belirtilmiştir. Koğuştlarda yapılan inceleme esnasında pencere kenarlarında kitapların olduğu görülmüş, mahpuslar tarafından da kütüphaneden istedikleri kitaba erişim noktasında sıkıntı yaşanmadığı ifade edilmiştir.
53. Kuruma her hafta Salı ve Perşembe günleri vaizin geldiği bilgisi edinilmiştir.

3.5. SAĞLIK VE BESLENME

3.5.1. Revir ve Psiko-Sosyal Servis

54. Kuruma haftada bir gün aile hekiminin geldiği, dilekçe veren mahpuslarla görüşme gerçekleştirdiği belirtilmiştir.

55. Kurumda mahpusların ilaçlarının tutulduğu bir dolabın olduğu, ilaçların paketlerinden çıkarılarak özel ilaç kutularına konulduğu, kutuların üzerine ilacı kullanan mahpusun adının yazıldığı ancak ilaçların son kullanma tarihlerinin yazılmadığı görülmüştür. İlaçların infaz ve koruma memurları tarafından mahpuslara verildiği ve mahpusların ilaçları içip içmediğinin kontrolünün yapıldığı ifade edilmiştir.
56. Hastaneye acil sevklerin 112 Acil Çağrı Merkezi vasıtasıyla, rutin sevklerin ise aile hekiminin sevk etmesi ve savcılığın onayı ile personel ve kolluk nezaretinde gerçekleştiği bilgisi verilmiştir.
57. Yapılan görüşmelerde, mahpuslar Kurumu düzenli olarak ziyaret edecek bir psikolog talebinde bulunmuştur.

3.5.2. Beslenme

58. Kurumda kantin ve yemekhane bulunmamakla birlikte mahpuslar yemek ihtiyaçlarını koşullarda bulunan mutfaklarda kendileri pişirmek suretiyle karşılamaktadır. Yemek pişirmek için gerekli malzemeler Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen günlük iaaşe bedeli göz önünde bulundurularak dış kantinden temin edilmektedir. Bu şekilde alınan erzağın kullanılmadan önce gıda mühendisi tarafından kontrol edildiği ifade edilmiştir. Ayrıca her Cuma mahpusların görüşe gelen yakınlarının da paketli gıda getirebildiği bilgisi edinilmiştir.
59. Mahpuslar, dış kantinden tütün ve makaron satın almak istediklerini ancak İdarenin alım yapmadığını heyete iletmiştir. İdare ile yapılan görüşmede ise İdare, Kurumda kantin bulunmadığı için dışarıdan temin edilecek tütünün içine yasadışı malların konulma ihtimali bulunduğundan böyle bir alımın yapılamayacağı bilgisini vermiştir.
60. Kurumda personel yemekhanesinin bulunmadığı, personelin kendi imkânları ile yemek ihtiyacını karşıladığı, bunun için boş olan koğuşu kullandıkları öğrenilmiştir.

4. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

4.1. DEĞERLENDİRME

61. Kurum İdaresi, ziyaret heyeti ile iş birliği içinde hareket etmiş, Kurumdaki bina ve eklentilerin tümüne erişim sağlanmasında ve mahpuslarla personel olmadan görüşme yapılmasında azami kolaylık sağlamış; kütüphane gibi diğer alanlarda incelemelerde

bulunulmasında ve bilgi ve belgelerin paylaşılmasında olumlu bir tutum içerisinde olmuştur.

4.2. TAVSİYELER

4.2.1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

62. Koğuş, avlu ve ortak alanlara mahremiyete dikkat edilerek kamera yerleştirilmesi,
63. Kırık olan pencere camlarının ve fayansların yenilenmesi,
64. Duvarların sık sık boyanarak Kurumun fiziki şartlarının insan sağlığına zarar vermeyecek hale getirilmesi,⁵
65. Yeni gelen mahpuslar için mahpus kabul odası işlevi görecek uygun bir yer belirlenmesi,
66. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesi, atölye ve grup çalışmalarının yapılması; sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin artırılması⁶ ve kütüphanenin amacına uygun şekilde kullanımının sağlanması,
67. Binadaki ısı kaybının engellenmesi için ısı yalıtımının yaptırılması,⁷
68. Avukat görüşme odası için konuşulanların duyulamayacağı ancak güvenlik nedeniyle görüşmenin görülebileceği ayrı bir odanın oluşturulması,⁸
69. İlaçların son kullanma tarihleri yazılarak muhafaza edilmesi,
70. Kurumu düzenli olarak ziyaret edecek psikolog talebinin karşılanması,

4.2.2. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler

---

⁵ Mahpusların İslahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları) Kural 13: “Mahpuslara kalmaları için ayrılan bütün yerlerde ve özellikle uyudukları yerlerde, iklim şartlarına ve ayrıca metre küp başına düşen hava miktarına, asgari zemin alanına, aydınlatmaya, ısıtmaya ve havalandırmaya gerekli özen gösterilerek, **sağlık için gerekli bütün koşullar karşılanır.**”

⁶ Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında 2 Sayılı Tavsiye Kararına Ek, Kural 27.3 şu şekildedir; “Mahpusların bedensel sağlıklarını geliştirmek ve uygun egzersizler ile boş zaman etkinliklerine imkân sağlamak amacıyla doğru bir biçimde organize edilen faaliyetler, cezaevi rejiminin ayrılmaz bir parçasını oluşturmalıdır.”

⁷ Binalarda Isı Yalıtımı Yönetmeliği'nin “Yıllık ısıtma enerjisi ihtiyacı” başlıklı 4'üncü maddesinde; “Binalar, ısı kayıpları bakımından çevre şartlarına ve ihtiyaçlarına uygun olarak yalıtılır.” hükmü yer almaktadır. Aynı Yönetmelik'in “İç sıcaklık değerleri” başlıklı 5'inci maddesinde ise Ceza ve tutuk evlerinin aylık ortalama iç sıcaklık değerlerinin 20°C olması gerektiği belirtilmiştir.

⁸ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik m.72/2-c: “Avukat ve noter ile görüşme, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görüşmenin görülebileceği bir biçimde yapılır.”

71. İdare tarafından verilen bilgilere göre elli beş yıl önce inşa edilen ve bulunduğu konum yapıların fiziki şartlarının normalden daha fazla olumsuz etkilemesine sebebiyet veren özellikler taşımakta olan Kurumdaki olumsuz fiziki şartların düzeltilmesi, hususları tavsiye edilmektedir.